

STADSMISSIONENS SKOLSTIFTELSE
info@stadsmissionensskolstiftelse.se

2023-08-25

1 (17)

Dnr- SI 2023:1531

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Grillska Gymnasiet Uppsala i Uppsala kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Grillska Gymnasiet Uppsala avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Grillska gymnasiet Uppsala i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver inom det systematiska kvalitetsarbetet genomföra analyser av kunskaps- och värdegrundsresultat och använda slutsatser av analyserna för att utveckla undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna säkerställa att undervisningens arbetssätt och innehåll stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydligare leda det samlade arbetet med att skapa studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar för och säkerställa att samverkan regelbundet sker i samtliga ämnen kring en likvärdig bedömning och betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:1531) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Grillska Gymnasiet Uppsala leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn till viss del följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen samt fattar beslut om utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Dock saknas en mer djupgående analys över kunskapsresultat, där ett analysarbete görs och insatser identifieras utifrån analyserna för att möta de behov som finns på skolan. Detta i syfte att bland annat säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar för att lära och utvecklas. Vidare finns förutsättningar för lärare att samverka med varandra så att ett kollegialt lärande kan äga rum, men rektorn följer inte upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Rektorn ser till viss del till att nyanställda och obehöriga lärare får en planerad introduktion. Dock skiljer det sig åt hur den introduktionen ser ut.

Rektorn följer upp vissa resultat men analysen är begränsad

Granskningen visar att det finns ett strukturerat och systematiskt arbete med att samla in resultat för elevernas kunskapsutveckling samt upplevelse av trygghet. Av inkommen information från huvudmannen och intervju med rektorn framgår att uppföljningen av kunskapsresultat täcker in olika resultat gällande summativa bedömningar av elevernas resultat, elevnärrvaro, lärares planering av kurser och skillnader som kan hänföras till kön. Resultaten dokumenteras i en digital plattform. Detta är ett pågående utvecklingsarbete för att mer kontinuerligt kunna följa upp skolans olika resultat. I rektorsintervjun framkommer att rektorn under lektionsbesök följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Dock råder det en oklar bild mellan personal och rektor kring vilka analyser som görs och vem på skolan som gör dem. Det saknas även ett helhetsperspektiv i analys- och uppföljningsarbetet av rektorn som beaktar de förutsättningar som eleverna vid de olika programmen har.

Vidare framgår av granskningen att det saknas tydliga utvecklingsinsatser kopplade till genomförda analyser av skolans resultat. Exempelvis har rektorn identifierat att på ett av skolans program får många av eleverna inte godkända betyg på kurserna. I rektorsintervjun framkommer att rektorn som utvecklingsinsats har tillsatt en extra resurs på programmet i form av en assistent men rektorn har inte utfört någon fördjupad orsaksanalys till de låga resultaten. Av inkommen information till Skolinspektionen och i rektorsintervjun motiveras heller inte framtagna åtgärder utifrån någon fördjupad analys förutom att lärarna hade uttryckt ett behov av extra resurser och att vid det tillfället hade rektorn en resurs att tillgå. Det framgår inte heller hur rektorn har följt upp om insatsen har gett någon effekt.

Rektorn leder och styr inte ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det saknas ett gemensamt strategiskt arbete med jämställdhetsfrågor på skolan. Rektorn anger förvisso att skolan i uppföljningsarbetet kunnat konstatera skillnader i kvinnors respektive mäns resultat och exempelvis att låga resultat finns på program där eleverna är till övervägande del män. Dock framgår det av både inkommen information och i rektorsintervjun att trots dessa identifierade skillnader saknas en fördjupande analys till orsaker. Denna insikt har heller inte lett till några särskilda insatser i syfte att alla elever oavsett könstillhörighet ges lika förutsättningar i utbildningen. Vidare visar granskningen att det av enskilda lärare görs insatser i undervisningen kring jämställdhetsarbetet om till exempel kroppsideal samt att elevhälsan gör olika insatser om samtycke, sexualitet och normer. Det finns en medvetenhet om jämställdhetsfrågor på skolan, dock saknas det en medveten och skolövergripande strategi kring jämställdhetsarbetet.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med viss tydlighet

Granskningen visar att rektorn har skapat en tydlig mötesstruktur med olika forum som ger både lärare och elevhälsa förutsättningar att samverka med varandra. Exempel på sådana forum är arbets- och ämneslag där även elevhälsan deltar regelbundet. Enligt inkommen information finns det en fast dagordning på mötena samtidigt som det finns möjligheter för lärarna att ta upp frågor utifrån behov eller att mötena behandlar frågeställningar från rektorn. Däremot är det inte tydligt hur rektorn försäkrar sig om att det utifrån samverkansformerna sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen.

Vidare framgår det av granskningen att det finns gemensamt framtagna arbets- och förhållningssätt på skolan men att dessa hanteras på olika sätt av lärarna, vilket leder till att det blir otydligt för eleverna. I lärar- såväl som i elevintervjun framkommer det

exempelvis att ordningsreglerna som finns på skolan följs i varierande utsträckning av lärarna. I rektorsintervjun framkommer det att ordningsreglerna har reviderats ett flertal gånger men att det inte gett önskade effekter. Det framkommer heller inte någon uttalad strategi för hur detta arbete ska fortlöpa framöver.

Vidare beskriver både rektorn och lärare i intervjuer att det finns rutiner för hur nyanställda lärare introduceras och ges stöd. Introduktionen gäller samtliga nya lärare och innebär att en nyanställd lärare får ett kontinuerligt stöd av en mentor. Som exempel anges både i rektors- och lärarintervjun att stöd ges i planering av undervisning, bedömning av elevernas kunskaper och att de tillsammans går igenom underlag vid betygsättning. Av granskningen framgår dock att mentorernas roll till nyanställda och obehöriga lärare till viss del är otydlig och att mentorerna saknar tillräckliga förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver inom det systematiska kvalitetsarbetet genomföra analyser av kunskaps- och värdegrundsresultat och använda slutsatser av analyserna för att utveckla undervisningen.

Granskningen visar att rektorn följer upp kunskapsresultat och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen men genomför inte en djupare analys som kan förklara bakomliggande orsaker till resultaten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna, genom att bryta ner resultat och studera skillnader mellan exempelvis elevgrupper eller ämnen, analyserar såväl kunskaps- som värdegrundsresultat. Detta för att finna mönster och samband samt belägga orsaker till de uppnådda resultaten. En sådan orsaksanalys är en viktig förutsättning för att rektorns beslut om utvecklingsåtgärder i verksamheten grundar sig i de aktuella behoven. De samband och mönster som framträder i analyserna behöver rektorn ställa i relation till utbildningens förutsättningar och faktiska genomförande.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen.

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen i huvudsak är varierad och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Eleverna möter till stor del en målfokuserad undervisning som utgår ifrån en gemensam struktur som leder till att lektionens innehåll tydliggörs. Dock varierar det hur väl strukturen används bland lärarna. Lärarna har överlag relativt låga förväntningar på eleverna då undervisningen saknar ett anpassat innehåll eller arbetssätt till aktuell elevgrupp i den mening att eleverna behöver bli utmanade och stimulerade oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Eleverna görs till viss del delaktiga i sitt lärande då de i samband med undervisningen får reflektera över hur de har lärt sig samt utvärdera undervisningen. Däremot får inte eleverna arbeta med att medvetandegöra sina lärandestrategier.

Undervisningen är varierande med ett aktivt lärarstöd men saknar delvis struktur

Granskningen visar att det i huvudsak råder en varierande undervisning med olika typer av uppgifter och aktiviteter där det finns ett logiskt flöde, vilket ger en balans under lektionspassen. Eleverna ges i huvudsak ett aktivt lärarstöd så att de förstår, kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang. Exempelvis använder lärarna autentiska situationer från elevernas vardag och aktuella händelser i undervisningen. Vidare framkommer dock av lärar- och elevintervjuer samt av lektionsobservationer att det beror på vilken lärare eleverna har, om undervisningen är strukturerad eller inte samt om läraren förmår att fånga elevernas intresse och tydliggöra för eleverna vad de ska arbeta med och vad syfte och mål för undervisningen är. Av inkommen information, såväl som i rektors- och lärarintervjun samt i intervjun med representanter från elevhälsoteamet framkommer att det finns en gemensam lektionsstruktur på skolan som samtliga lärare ska använda samt att lärarna ska använda sig av klassrumsplaceringar för eleverna. Samtidigt framkommer det i lärarintervjun och i intervjun med representanter från elevhälsoteamet och vid

lektionsobservationer att det varierar huruvida lärarna använder denna lektionsstruktur och av klassrumsplaceringar.

Undervisningen är till innehåll och arbetsuppgifter i stor utsträckning inte anpassad till aktuell elevgrupp

Granskningen visar att undervisningen i stor utsträckning till innehåll och arbetsuppgifter är lika för alla eleverna. Av intervjuer med såväl rektorn-, lärare- och elevhälsan och av skolans antagningspoäng blir det tydligt att flertalet av eleverna som söker skolan har låga betyg från grundskolan. Detta är en elevbild som tycks påverka undervisningens utformning där undervisningen delvis är planerad på en nivå som inte utmanar eller stimulerar eleverna utan har utformats för att inte ställa krav. I elevintervjun framkommer att eleverna i vissa ämnen får lektionsfria pass om de blir klara med sina uppgifter istället för mer utmaningar som tar eleven vidare i sin kunskapsutveckling. Vidare visar granskningen att lärarna har relativt låga förväntningar på eleverna då det i elevintervjun framkommer att eleverna som en motivationshöjande åtgärd får sommarlov tidigare om de är klara med sina kurser. Vidare framkommer i elevintervjun att eleverna tycker att de har goda relationer till sina lärare och att de får den hjälp de behöver i sitt skolarbete.

Undervisningen genomförs så att eleverna till viss del görs delaktiga i sitt lärande

Granskningen visar att eleverna till viss del ges strategier för att lära och möjligheter till reflektion över sitt eget lärande, som i sin tur möjliggör för eleverna att ta ansvar för sitt eget lärande. I lärarintervjun framkommer att eleverna exempelvis får avsluta ett moment i undervisningen genom att reflektera hur de har lärt sig. Dock arbetar inte eleverna med att medvetandegöra sina lärandestrategier.

Av granskningen framkommer att eleverna får utvärdera undervisningen bland annat genom att de får göra en kursutvärdering i form av en enkät i slutet av en kurs. I elevintervjun framkommer att eleverna tycker att det är bra att de får utvärdera undervisningen genom enkäter fast de tycker att det är bättre att prata direkt med sina lärare om vad som kan utvecklas. I elevintervjun framkommer även att det varierar hur ofta utvärderingar görs, vissa lärare gör det flera gånger per termin, andra lärare enbart i slutet av kursen. Av granskningen framkommer vidare att det varierar huruvida eleverna ges möjligheter att vara delaktiga i att planera sin undervisning. I elevintervjun framkommer det till exempel att elever gett förslag på förändringar i matematikundervisningen som sedan läraren har genomfört. Ett annat exempel är i historieundervisningen där hela klassen gemensamt med läraren planerade kursen. Dock är det i huvudsak läraren som ensam planerar kurserna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna säkerställa att undervisningens arbetssätt och innehåll stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Granskningen visar att undervisningen avseende i vilken grad elevernas undervisning anpassas utifrån elevgruppen varierar i de olika årskurserna. Flertalet av eleverna utmanas inte efter sina förutsättningar och för att ta ansvar för sitt lärande. Det framkommer i granskningen att lektionernas innehåll och arbetsuppgifter i stor utsträckning planeras utifrån en nivå som inte utmanar eller stimulerar den övervägande andelen av eleverna.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn säkerställer att alla lärare har kunskap om hur de på bästa sätt kan anpassa sin undervisning utifrån gemensamma arbets- och förhållningssätt. Rektorn behöver arbeta med att synliggöra utmaningar och framgångsfaktorer på grupp- och individnivå för att undervisningens arbetssätt och innehåll ska stimulera och utmana alla elever. I detta arbete är samverkan mellan rektorn och lärare i de olika ämnena viktig för att i högre utsträckning ta reda på vilka utvecklingsåtgärder som behövs för att möta elevernas behov och förutsättningar. För att motivera att ta ansvar för sitt lärande kan eleverna i större utsträckning blir delaktiga i utformningen av undervisningen. Elevdelaktighet kan medföra att omotiverade elever känner stimulans och därför engagerar sig mer.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1

Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det på skolenheten finns ett arbete för att ta reda på elevernas uppfattning gällande trygghet och studiero. Detta har resulterat i att eleverna mestadels känner sig trygga på skolan men har ännu

inte medfört en samsyn kring hur gemensamma framtagna åtgärder och förhållningssätt ska tillämpas avseende studieron. Det finns dock ett medvetet arbete kring trygghet som har resulterat i såväl förebyggande som åtgärdande insatser.

Det saknas ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i

Granskningen visar att skolans arbets- och förhållningssätt när det gäller att skapa studiero inte är tillräckligt samlat. Enligt inkommen information till Skolinspektionen förekommer en väsentlig skillnad mellan könen i hur eleverna upplever studieron. Flickorna är missnöjda med studieron medan pojkarna är nöjda. Av granskningen framkommer i rektorsintervjun inte hur skolan arbetar med studieron, utan förklaringar ges istället till resultaten som till exempel att pojkar har svårare att koncentrera sig men inte hur skolan bedriver ett arbete med detta. Samtidigt visar lärarnas svar på Skolinspektionens skolenkät betydligt lägre siffror avseende studiero.¹ Av intervju med representanter för elevhälsoteamet framkommer att det är deras uppgift att utarbeta skolans ordningsregler som sedan går ut på remiss till skolans lärare och elever. Av intervjuer med lärare, elever och representanter för elevhälsan beskriver samtliga att det finns ordningsregler på skolan men att det saknas en samsyn i hur dessa ska tillämpas. Det är en stor variation angående om ordningsreglerna följs av skolans personal. I elevintervjun framkommer det att eleverna inte upplever att det är studiero på lektionerna men att det kan variera beroende på vilket ämne och vilken lärare det är. I rektorsintervjun framkommer det att arbetet med studiero och ordningsregler är ett återkommande identifierat utvecklingsområde och att exempelvis ordningsreglerna har reviderats ett antal gånger där eleverna även varit involverade genom skolans elevkår. Vidare visar granskningen att vid observationer i samband med Skolinspektionens besök fanns det en stor variation i huruvida lärarna hade en förmåga att vidta ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö så att eleverna kunde ägna sig åt de uppgifter läraren hade planerat för.

Det finns ett medvetet arbete med att skapa en trygg skola för eleverna

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete på skolan med att skapa trygghet för eleverna. Av granskningen framgår att elevernas upplevelse av trygghet och trivsel följs upp av skolan genom en trivselenkät och samtal med elever. I elevintervjun uppger eleverna att de svarar på enkäter varje läsår om trygghet och trivsel vars resultat sammanställs och analyseras. Enligt inkommen information har

¹ Gymnasieskolan, Skolenkäten, Skolenhetsrapport, Uppsala, Grillska gymnasiet Uppsala, VT22

förbättringsåtgärder satts in och följts upp. Exempelvis har otrygga platser identifierats och åtgärder har satts in i form av mer vuxennärvaro på de identifierade otrygga platserna som exempelvis uppehållsrum och matsal där pedagogiska luncher införts. Andra åtgärder är att det finns hemklassrum för alla klasser och att elevhälsoteamet arbetar uppsökande gentemot eleverna. Skolan har även en socialpedagog anställd som rör sig i skolans lokaler och har ett särskilt uppdrag med uppföljning kring elever med hög frånvaro. Vidare visar granskningen genom inkommen information och elevintervjun att eleverna upplever skolan som en trygg plats även om det finns elever som upplever skolan som otrygg.² Eleverna uppger även att det finns personal som de kan prata med om de upplever otrygghet på skolan. Av inkommen information från huvudmannen framkommer att förbättringsåtgärder har haft en effekt med en ökad trygghet bland eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydligare leda det samlade arbetet med att skapa studiero.

Granskningen visar att det i stor utsträckning inte finns ett samlat arbete med att skapa studiero då det saknas en samsyn kring hur framtagna arbets- och förhållningssätt ska tillämpas av lärarna. Detta gör att det finns en risk att ett förebyggande arbete med att skapa studiero försvåras. Det är skolans, och ytterst rektorns ansvar att se till att utbildningen präglas av studiero så att eleverna kan ägna sig skolarbete oavsett könstillhörighet. Både lärare och eleverna deltar i begränsad utsträckning i att ta fram till exempel ordningsregler då de ombeds ha en åsikt om dem men inte är med i att ta fram reglerna. Vidare visar granskningen att skolan inte kan visa hur de arbetar med att pojkarna är nöjda med studieron medan flickorna inte är det.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att kontinuerligt följa upp hur gemensamma åtgärder och förhållningssätt efterlevs. Rektorn behöver även tydligare leda samtal och diskussioner i kollegiet så beslutade arbets- och förhållningssätt kring studiero leder till samsyn, och därmed också tillämpas, bland lärarna på skolan. För att skapa en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero krävs att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. För att kunna upprätthålla regler och en god ordning

² Gymnasieskolan, Skolenkäten, Skolenhetsrapport, Uppsala, Grillska gymnasiet Uppsala, VT22

behöver även eleverna vara delaktiga i arbetet som handlar om att skapa samsyn kring arbetet med att skapa studiero. Ett sätt för att kunna fånga elevers upplevelser av skolans arbete med studiero är att rektorn ser till att det systematiskt genomförs samtal med olika elevgrupper. Detta för att kunna synliggöra om eleverna uppfattar att lärarna har gemensamma förhållningssätt gällande vad som präglar en god studiemiljö. Rektorn kan även se till att eleverna på ett strukturerat sätt görs delaktiga i efterarbetet kring genomförda undersökningar kopplat till studieron. Detta för att rektorn i sitt uppföljningsarbete systematiskt ska kunna få med elevernas bild av orsaker till resultat men även för att eleverna ska kunna ha synpunkter om vilka förhållningsregler som bör gälla i deras studiemiljö.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättningen ges i låg utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan saknar ett systematiskt arbete för att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning. Rektorn ger inte lärarna tillräckliga förutsättningar för att tillsammans kvalitetssäkra bedömning och betygssättning.

Rektorn saknar ett systematiskt arbete för att analysera lärarnas bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn följer upp och till viss del analyserar lärarnas bedömning och betygssättning men det saknas belägg för att rektorn uppmärksammar eller ifrågasätter skillnader i bedömning eller betygssättning som kan ha sin grund i att lärare gör olika tolkningar av kriterierna för bedömning. Av officiell statistik framgår att det finns avsevärda skillnader mellan slutbetyg på enskilda kurser och resultatet på nationella prov. Exempel är provresultaten i svenska 1 läsåret 2021/22 där mer än hälften av eleverna får högre betyg än resultatet av de nationella proven. Även resultatet i matematik 1a avviker läsåret 2021/22, där de kvinnliga eleverna i mer än hälften av fallen får högre betyg än resultatet på de nationella proven³. I intervjun med

³ [Nationella prov i gymnasieskolan våren 2022 - Skolverket](#)

representanter från elevhälsoteamet framkommer det att vid nationella provtillfällen får eleverna inte de anpassningar som de har behov av och att detta bland annat är en förklaring till diskrepansen mellan resultat på nationella proven och slutbetyget. Av inkommen information från huvudmannen till Skolinspektionen uppges att lärarna från och med läsåret 22/23 gör avvikelserapporter där varje lärare får ange varför betygsättning avviker från resultat på de nationella proven. Vid Skolinspektionens besök på skolan framkommer i lärarintervjun att det inte förekommit något samtal mellan rektorn och lärarna gällande betygsresultaten eller resultaten på nationella proven. Detta medför att det inte är tydligt vilka resultat som analyseras på en övergripande skolenivå och vilka som gör dessa analyser samt att analys av bakomliggande orsaker uteblir.

Lärarna saknar goda förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betyg

Granskningen visar att lärarna i stor utsträckning saknar förutsättningar för att kunna samverka och kvalitetssäkra sin egen bedömning av elevernas kunskaper. Av inkommen information från huvudmannen och av rektors- och lärarintervjun framkommer att lärarna till viss del kan ägna arbetslags- respektive ämneslagstid till bedömningsfrågor som exempelvis att sambedöma både nationella prov och andra resultat. Dock är detta arbete inte uppstyrt. I lärarintervjun framkommer det att sambedömning i form av diskussioner sker i varierande utsträckning beroende på vilket ämne det är och att det sker på lärarnas egna initiativ. Detta gäller även sambedömning av nationella prov. I lärarintervjun framgår även att det inte finns några rutiner för hur bedömning av nationella prov ska utföras på skolan. Detta innebär att lärarna till viss del använder sig av ensidiga metoder för att kvalitetssäkra betyg.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar för och säkerställa att samverkan regelbundet sker i samtliga ämnen kring en likvärdig bedömning och betygssättning.

Granskningen visar att lärarnas förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg i form av sambedömning med gemensamma metoder är begränsade eftersom det saknas systematik och regelbundenhet i arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla arbetet för likvärdighet genom att ge lärarna ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betyg. Skolinspektionen vill i detta sammanhang framhålla sambedömning som ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen går till. För att säkerhetsställa en likvärdig bedömning av elevers kunskaper kan rektorn till exempel se till att en systematisk samverkan kring bedömning finns. I detta ingår att lärare får tid och möjlighet att regelbundet och tillsammans med kollegor under läsåret diskutera hur de kan utforma olika bedömningssituationer, hur dessa ska bedömas samt hur de nationella proven och bedömningsstöden kan användas som underlag för betygssättning. Rektorn kan med fördel ansvara för detta genom att exempelvis planera och delta i mötena då lärare diskuterar bedömning samt utforma tydliga mötesstrukturer. Rektorn behöver även ge förutsättningar för lärarna att delta i de stiftelsegemensamma bedömningstillfällena som enligt inkommen information från huvudmannen till Skolinspektionen anordnas. Dessutom behöver rektorn säkerställa att de anpassningar som eleverna har rätt till följs vid de nationella provtillfällena. Beslut om anpassningar behöver föregås av en omsorgsfull analys där skolan tar hänsyn till elevens förutsättningar och vad provet prövar.⁴

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Eva Lindgren.

Utredare Tina Bröms har varit föredragande i ärendet.

I handläggningen av ärendet har även utredare Henrik Fredriksson medverkat.

⁴ [Anpassa prov i gymnasieskolan - Skolverket](#)

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Grillska gymnasiet Uppsala är en gymnasieskola med Stadsmissionens skolstiftelse som huvudman. Skolan har sex nationella program samt ett introduktionsprogram. Vid tiden för granskningen går 356 elever på Grillska gymnasiet i Uppsala.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 11 och 12 maj 2023. Besöket och intervjuerna genomfördes av utredarna Tina Bröms och Henrik Fredriksson.